Ασκήσεις Πανελληνίων Ημερήσιες – Επαναληπτικές – Ομογενείς (2000 – 2026)

1.Επαναληπτικές Πανελλαδικές Εξετάσεις 2000

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι τιμές (P), οι ζητούμενες ποσότητες (QD) του αγαθού και τα αντίστοιχα εισοδήματα (Y) (ceteris paribus).

Σημεία	P	Q_D	Y
A	30	100	100000
B	32	100	110000
Γ	33	95	100000
Δ	31	115	115000
E	32	120	121000

Γ1 Να χαρακτηρίσετε το αγαθό Χ, όταν το εισόδημα αυξάνεται.
Γ2 Να υπολογίσετε την ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή, όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται.
Γ3 Με βάση την ελαστικότητα που υπολογίσατε στο προηγούμενο ερώτημα (Γ2), να ερμηνεύσετε τη μεταβολή της συνολικής δαπάνης και να υπολογίσετε την ποσοστιαία μεταβολή της.

2.Πανελλαδικές Εξετάσεις 2011

Τα στοιχεία προκύπτουν από μελέτη του Υπουργείου Οικονομικών για το αγαθό Χ στο σύνολο της επικράτειας της χώρας.

Σημεία	P	ΣΔ	Y
A	5	200	800
B	5	500	1600
Γ	6	216	800

Δ1. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή (ED) όταν η τιμή αυξάνεται από 5 σε 6 χρηματικές μονάδες, και να χαρακτηρίσετε τη ζήτηση του αγαθού με βάση την τιμή της ελαστικότητας.
Δ2. Να δικαιολογήσετε τη μεταβολή στη Συνολική Δαπάνη (ΣΔ) των καταναλωτών, όταν η τιμή του αγαθού αυξάνεται από 5 σε 6 χρηματικές μονάδες [ceteris paribus].
Δ3. Να υπολογίσετε την εισοδηματική ελαστικότητα (EY), όταν το εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται από 1600 χρηματικές μονάδες σε 800 χρηματικές μονάδες, και να χαρακτηρίσετε το αγαθό με βάση την τιμή της εισοδηματικής ελαστικότητας.
Δ4. Να προσδιοριστεί η γραμμική συνάρτηση ζήτησης του αγαθού, όταν το εισόδημα είναι 800 χρηματικές μονάδες.
Δ5. Αν η συνάρτηση προσφοράς είναι QS = - 20 + 4 P και το κράτος επιβάλλει ανώτατη τιμή πώλησης (PA) για το αγαθό, οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να καταβάλουν «καπέλο» ίσο με 5 χρηματικές μονάδες για να απορροφήσουν όλη την ποσότητα του αγαθού, να υπολογίσετε την ανώτατη τιμή PA που επιβλήθηκε.
(5^{ο} Κεφάλαιο)

3.Πανελλαδικές Εξετάσεις 2013

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αναφέρεται στην τιμή (P_X) και στην ζητούμενη ποσότητα (Q_{DX}) του αγαθού Χ, καθώς και στο εισόδημα (Y) και στην τιμή (P_Z) ενός αγαθού Z, υποκατάστατου του αγαθού Χ.

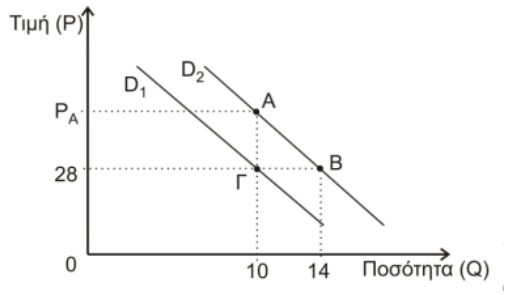
Σημεία	P_X	Q_{DX}	Y	P_Z
A	20	10	40000	10
B	20	24	50000	10
Γ	16	40	60000	10
Δ	30	6	40000	10
E	30	16	50000	9

www.sothery.edu.gr

Γ1 Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η τοξοειδής ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού Χ και να την υπολογίσετε. Πώς μεταβάλλεται η συνολική δαπάνη μεταξύ των συνδυασμών αυτών; Να εξηγήσετε την παραπάνω μεταβολή με τη χρήση της τοξοειδούς ελαστικότητας ζήτησης του αγαθού Χ.
Γ2 Να αιτιολογήσετε μεταξύ ποιων συνδυασμών υπολογίζεται η εισοδηματική ελαστικότητα, να την υπολογίσετε καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το είδος του αγαθού.
Γ3 Γιατί η γνώση της ελαστικότητας ζήτησης ενός αγαθού είναι πολύ σημαντική για τις επιχειρήσεις και το κράτος;

4.Επαναληπτικές Πανελλαδικές Εξετάσεις 2018

Οι ευθύγραμμες καμπύλες ζήτησης D_1 και D_2 ενός προϊόντος Χ δίνονται στο παρακάτω διάγραμμα:

Η καμπύλη ζήτησης D_2 αντιστοιχεί σε εισόδημα 30.000 €. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή από το σημείο Β στο σημείο Α στην καμπύλη D_2 είναι −0,5 και η εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης από το σημείο Γ της καμπύλης D_1 στο σημείο Β της καμπύλης D2 είναι 0,8.
Γ1 Να υπολογιστεί η τιμή P_A του αγαθού Χ.

Γ2 Να υπολογιστεί το εισόδημα που αντιστοιχεί στην καμπύλη D_1 του αγαθού Χ.
Γ3 Να χαρακτηριστεί το αγαθό Χ με βάση την τιμή της εισοδηματικής ελαστικότητας. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τη μεταβολή του εισοδήματος που υπολογίσατε.
Γ4 Να βρεθεί η συνάρτηση ζήτησης της καμπύλης D_2.

Πανελλαδικές Εξετάσεις 2019

Γ1 Για ένα αγαθό Χ που έχει γραμμική συνάρτηση ζήτησης Q_{D1}, η ζητούμενη ποσότητα στην τιμή P_1 αυτής της συνάρτησης είναι 200 μονάδες. Αν το εισόδημα αυξηθεί κατά 20% με εισοδηματική ελαστικότητα E_Y=5 στην τιμή P_1 και στη συνέχεια η τιμή αυξηθεί κατά 20% με ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή E_D=-0,5, να υπολογίσετε την τελική ζητούμενη ποσότητα μετά τις δύο αυτές μεταβολές.
Γ2 Αν ο τύπος της νέας συνάρτησης ζήτησης Q_{D2} είναι Q_{D2}=600−20P και η καμπύλη της είναι παράλληλη με την αρχική καμπύλη ζήτησης Q_{D1}, να βρεθεί ο τύπος της γραμμικής συνάρτησης Q_{D1}.
Γ3 Να γίνει διαγραμματική απεικόνιση των παραπάνω μεταβολών.
Γ4 Σύμφωνα με το Νόμο της Ζήτησης, όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητά του. Να αναφέρετε δύο βασικούς λόγους, που επηρεάζουν τον καταναλωτή ώστε να ενεργεί σύμφωνα με το Νόμο της Ζήτησης.
Γ5 Αν η τιμή αυξηθεί από 5 χρηματικές μονάδες σε 15 χρηματικές μονάδες, να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της συνολικής δαπάνης στη συνάρτηση ζήτησης Q_{D2} με τη βοήθεια της ελαστικότητας ζήτησης.

5.Πανελλαδικές Εξετάσεις 2019 Ελλήνων Εξωτερικού

Με βάση τα υποθετικά δεδομένα του παρακάτω πίνακα που αφορούν στην αγοραία ζήτηση ενός αγαθού Χ,

Σημεία	P	ΣΔ	Υ
Α	2	200	1000
Β	3	240	1000
Γ	3	300	1200

www.eotheory.edu.gr

Δ1. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή καθώς η τιμή αυξάνεται. Δ2. Να υπολογίσετε την ελαστικότητα ζήτησης ως προς το εισόδημα καθώς το εισόδημα αυξάνεται και να χαρακτηρίσετε το αγαθό. Δ3. Να βρεθεί η γραμμική συνάρτηση ζήτησης του αγαθού.

Δ4. Αν η αγοραία συνάρτηση προσφοράς είναι: Qs = 60 + 20 P και το κράτος ορίσει ανώτατη τιμή PA = 1, να υπολογίσετε τη μέγιστη τιμή την οποία είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν οι καταναλωτές προκειμένου να αποκτήσουν την ποσότητα που προσφέρεται από τους παραγωγούς στην ανώτατη τιμή PA.

(5^{ο} Κεφάλαιο)

6.Επαναληπτικές Πανελλαδικές Εξετάσεις 2025

Η συνάρτηση ζήτησης Q_D ενός κατώτερου αγαθού είναι γραμμική. Στο σημείο Α (P_A=12,Q_{DA}=30) η ελαστικότητα ζήτησης E_D ισούται με -4.

Δ1. Να προσδιορίσετε τη γραμμική συνάρτηση ζήτησης Q_D.

Δ2. Να υπολογίσετε τις συντεταγμένες των σημείων Κ και Λ της συνάρτησης Q_D στα οποία η συνολική δαπάνη είναι ίση με 500 χρηματικές μονάδες.

Δ3. Να υπολογίσετε την τοξοειδή ελαστικότητα μεταξύ των σημείων Κ και Λ. Να αιτιολογήσετε τη μεταβολή της συνολικής δαπάνης μεταξύ των σημείων Κ και Λ, με τη βοήθεια της τοξοειδούς ελαστικότητας.

Δ4. Λόγω αύξησης του εισοδήματος των καταναλωτών η γραμμική συνάρτηση ζήτησης Q_D μεταβλήθηκε κατά 20%.

i. Να προσδιορίσετε τη νέα συνάρτηση ζήτησης Q'_D, μετά την αύξηση του εισοδήματος και να ερμηνεύσετε τη μεταβολή της.

ii. Να βρεθούν τα σημεία τομής των Q_D και Q'_D με τους άξονες και να σχεδιαστούν στο ίδιο διάγραμμα οι αντίστοιχες δύο (2) γραμμικές συναρτήσεις.

www.aotheory.edu.gr

Κεφάλαιο 2 Η ζήτηση των αγαθών
Πανελλαδικές Εξετάσεις 2000 - 2025
Θέματα Σωστού / Λάθους

2.1 Όταν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό μειώνεται, καθώς αυξάνεται η τιμή του. 2000

2.2 Σε ένα κανονικό αγαθό, όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών, τότε αυξάνεται και η συνολική δαπάνη των καταναλωτών. 2001

2.3 Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται, όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά. 2002

2.4 Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ανελαστική, τότε η μείωση της τιμής του αγαθού θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό. 2003Ε

2.5 Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι θετική. 2003Ε

2.6 Η επιδίωξη της μέγιστης χρησιμότητας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς του καταναλωτή στη ζήτηση αγαθών. 2004Ε

2.7 Στην ανελαστική ζήτηση η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας είναι μικρότερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής (σε απόλυτες τιμές). 2005

2.8 Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την αντίθετη κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού (ceteris paribus). 2005

2.9 Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, τότε η αύξηση της τιμής του αγαθού θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό. 2006

2.10 Αν η καμπύλη ζήτησης ενός αγαθού είναι ευθεία γραμμή και τέμνει τον άξονα των τιμών και τον άξονα των ποσοτήτων, τότε η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού ως προς την τιμή του παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης. 2006

2.11 Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την αντίθετη κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού. 2007Ε

2.12 Στην ανελαστική ζήτηση, η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού είναι μεγαλύτερη από την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του (σε απόλυτες τιμές). 2007Ε

2.13 Η εισοδηματική ελαστικότητα των κατώτερων αγαθών είναι αρνητική. 2008

2.14 Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με τη μεταβολή της τιμής ενός συμπληρωματικού αγαθού (ceteris paribus). 2008

2.15 Η καμπύλη ζήτησης με ελαστικότητα ζήτησης ίση με το μηδέν σε όλα τα σημεία της είναι ευθεία παράλληλη προς τον άξονα των ποσοτήτων. 2008

2.16 Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ελαστική, τότε η μείωση της τιμής του θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το αγαθό αυτό. 2008Ε

2.17 Μια μείωση της τιμής ενός αγαθού κατά 10% θα οδηγήσει σε αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του πάνω από 10%, αν η ζήτησή του είναι ελαστική. 2009

2.18 Η εισοδηματική ελαστικότητα των κανονικών αγαθών είναι θετική. 2009Ε

2.19 Αν η ζήτηση ενός αγαθού είναι ανελαστική, τότε η αύξηση της τιμής του θα προκαλέσει αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό αυτό. 2010

2.20 Ο αριθμός των καταναλωτών αφορά τόσο την ατομική όσο και την αγοραία καμπύλη ζήτησης. 2010Ε

2.21 Ας υποθέσουμε ότι για ένα αγαθό Χ παρατηρείται ταυτόχρονα μείωση της τιμής του και αύξηση στο εισόδημα των καταναλωτών. Οι επιδράσεις των δύο αυτών μεταβολών

www.aoikonom.edu.gr

αφήνουν την τελική ζητούμενη ποσότητα ίδια με την αρχική. Σε αυτήν την περίπτωση το αγαθό Χ είναι κανονικό. 2011

2.22 Μια αύξηση της τιμής ενός αγαθού κατά 5% θα οδηγήσει σε μία μείωση της ζητούμενης ποσότητάς του πάνω από 5%, αν η ζήτησή του είναι ελαστική. 2012Ε

2.23 Η επιδίωξη της μέγιστης χρησιμότητας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς του καταναλωτή στη ζήτηση αγαθών. 2012Ε

2.24 Η ζήτηση ενός αγαθού μεταβάλλεται προς την ίδια κατεύθυνση με την μεταβολή της τιμής του υποκατάστατου αγαθού. 2014

2.25 Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση αυξάνεται όταν το εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά. 2014

2.26 Όταν ED=0 σε όλα τα σημεία της καμπύλης ζήτησης, τότε η ζήτηση χαρακτηρίζεται τελείως ανελαστική και η καμπύλη ζήτησης είναι παράλληλη προς τον άξονα των ποσοτήτων. 2014

2.27 Η αύξηση του αριθμού των καταναλωτών συνεπάγεται και την αύξηση της ζήτησης ενός αγαθού. 2014Ε

2.28 Κανονικά ονομάζονται τα αγαθά των οποίων η ζήτηση αυξάνεται, όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών. 2015Ε

2.29 Όταν η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή, τότε σε όλο το μήκος της καμπύλης η ελαστικότητα ζήτησης είναι σε απόλυτη τιμή ίση με 1. 2015Ε

2.30 Μια επιχείρηση, μπορεί να αυξήσει την τιμή του προϊόντος που παράγει, εφόσον η ζήτησή του είναι ανελαστική. 2015Ε

2.31 Όταν η συνάρτηση ζήτησης ενός προϊόντος είναι ισοσκελής υπερβολή, η συνολική δαπάνη των καταναλωτών για το προϊόν μεταβάλλεται, καθώς μεταβάλλεται η τιμή του. 2016

2.32 Η εισοδηματική ελαστικότητα των κανονικών αγαθών είναι αρνητική. 2016

2.33 Αν η εισοδηματική ελαστικότητα του αγαθού Χ είναι ΕΥ=-2, τότε το Χ είναι κατώτερο αγαθό. 2016Ε

2.34 Αν η αγοραία συνάρτηση ζήτησης ενός αγαθού είναι QD=1.200/P, όπου P η τιμή του αγαθού, τότε μια αύξηση της αγοραίας προσφοράς του θα έχει ως αποτέλεσμα να μείνει σταθερή η συνολική πρόσοδος (συνολικά έσοδα) των επιχειρήσεων. 2016Ε

2.35 Οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος δεν έχουν την ίδια επίδραση σε όλα τα αγαθά. 2017

2.36 Αν η ελαστικότητα ζήτησης είναι ίση με το μηδέν σε όλα τα σημεία της καμπύλης ζήτησης, τότε η ζήτηση χαρακτηρίζεται τελείως ελαστική. 2017

2.37 Αν οι καταναλωτές αναμένουν αύξηση του εισοδήματός τους, τότε θα μειώσουν «σήμερα» τη ζήτηση των αυτοκινήτων. 2017Ε

2.38 Όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, αυξάνεται η ζήτησή του και όταν η τιμή του αυξάνεται, μειώνεται η ζήτησή του (όταν οι υπόλοιποι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί). 2018

2.39 Η εισοδηματική ελαστικότητα όλων των αγαθών είναι θετική. 2019

2.40 Στο σημείο όπου μία ευθύγραμμη καμπύλη ζήτησης τέμνει τον άξονα των ποσοτήτων η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι 0 (ED=0). 2019Ε

2.41 Όταν η ζήτηση για ένα αγαθό είναι τελείως ανελαστική, τότε μια αύξηση της τιμής του θα προκαλέσει μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών γι' αυτό το αγαθό. 2020

2.42 Όταν η ελαστικότητα ζήτησης ενός προϊόντος ως προς την τιμή του είναι σε απόλυτη τιμή μεγαλύτερη από τη μονάδα (|ED| > 1), τότε μια αύξηση της τιμής του θα προκαλέσει αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το προϊόν αυτό (ceteris paribus). 2020Ε

www.atheory.edu.gr

2.43 **Η αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών και η ταυτόχρονη μείωση της τιμής ενός κανονικού αγαθού μπορεί να μη μεταβάλλει τη ζητούμενη ποσότητα του αγαθού. 2020Ε**

2.44 **Όταν η καμπύλη ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή, τότε σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης η συνολική δαπάνη των καταναλωτών παραμένει σταθερή. 2021**

2.45 **Η ζήτηση ενός κανονικού αγαθού αυξάνεται, όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών. 2021Ε**

2.46 **Η ταυτόχρονη αύξηση της τιμής και της ζήτησης ενός αγαθού οδηγεί πάντα σε αύξηση της τελικής ζητούμενης ποσότητάς του. 2022**

2.47 **Η απόλυτη τιμή της ελαστικότητας ζήτησης τόξου είναι ανάμεσα στις τιμές της ελαστικότητας ζήτησης των δύο άκρων του τόξου. 2023**

2.48 **Σε μια γραμμική καμπύλη ζήτησης με αρνητική κλίση, η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της καμπύλης ζήτησης. 2023Ε**

2.49 **Εάν το κράτος αυξήσει τον φόρο δαπάνης σε αγαθά με πλήρως ανελαστική ζήτηση, τότε θα μειωθούν τα φορολογικά του έσοδα. 2024**

2.50 **Εάν οι καταναλωτές προβλέπουν μείωση της τιμής ενός αγαθού, τότε μπορεί να αυξήσουν τις τρέχουσες αγορές τους για το αγαθό αυτό. 2024Ε**

2.51 **Εάν η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι - 1,5 , τότε το αγαθό είναι κατώτερο. 2024Ε**

`

www.aotheory.edu.gr

© [ΠΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ / www.aotheory.edu.gr] – Εκπαιδευτική Επιμέλεια